

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ
Neuvotteleva virkamies
Suvi Ruuska

Muistio
12.11.2024

Liite 1

VALTIONEUVOSTON ASETUS VUODELTA 2024 MAKSETTAVASTA TUOTANTOSIDONNAISESTA TULOTUESTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN 27 JA 29 §:N MUUTTAMISESTA

1. Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet

Rahoituskaudella 2023-2027 Euroopan unionin kokonaan rahoittamasta tuotantosidonnaisesta tulotuesta säädetään jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115, jäljempänä suunnitelma-asetus, 32 - 35 artikloissa. Suunnitelma-asetuksen 33 artiklan mukaan tuotantosidonnaista tulotukea voidaan myöntää tietyillä aloilla ja tiettyihin tuotantoihin tai tiettyihin niihin sisältyviin maatalouden muotoihin, jos ne ovat tärkeitä sosioekonomisista tai ympäristöön liittyvistä syistä.

Suunnitelma-asetuksen 101 artiklan 3 kohdan a alakohdan perusteella jäsenvaltio voi käyttää suorien tukien, mukaan lukien tuotantosidonnaiset suorat tuet, muodossa olevia interventioita koskevia määrärahoja muihin interventioihin suorien tukien muodossa ilman, että jäsenvaltio muuttaa 119 artiklan mukaisesti YMP:n strategiasuunnitelmaansa. Suunnitelma-asetuksen 102 artiklan 2 kohdan perusteella jäsenvaltio voi vahvistaa YMP:n strategiasuunnitelmassaan (CAP-suunnitelma) kullekin suorien tukien toimenpiteelle suunnitellun yksikkötukitason lisäksi minimi- ja maksimi yksikkötukitason. Mainittujen säännösten perusteella jäsenvaltio voi muuttaa CAP-suunnitelmassa mainittuja tukijärjestelmäkohtaisia enimmäismääriä ja yksikkötukien tasoja, mikä on tietyissä tilanteissa tarpeen, jotta EU-määrärahoja ei jäisi käyttämättä. Suomi on sisällyttänyt kyseisen toimintamahdollisuuden CAP-suunnitelmaansa, minkä perusteella nyt esitettävät muutokset ovat tehtävissä.

Kansallisesti tuotantosidonnaisesta tulotuesta säädetään Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetussa laissa (1332/2022). Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin tuotantosidonnaisesta tulotuesta lain 15 §:n 5 momentin, 16 §:n 4 momentin ja 17 §:n 2 momentin perusteella. Edellä mainittujen säännösten perusteella on annettu valtioneuvoston asetus vuodelta 2024 maksettavasta tuotantosidonnaisesta tulotuesta (1273/2023).

Vuodelta 2024 maksettavasta tuotantosidonnaisesta tulotuesta annettua valtioneuvoston asetusta ehdotetaan muutettavaksi. Asetuksella ehdotetaan tarkennettavaksi vuodelta 2024 maksettavan tärkkelysperunapalkkion ja erikoiskasvipalkkion yksikkökohtaisia määriä ensimmäisessä maksuerässä palkkioihin käytettävissä oleva määräraha huomioon ottaen. Palkkioiden yksikkökohtaisia määriä tarkennettaisiin vuoden 2024 tukihaun ja valvonnan tulosten perusteella.

Palkkiot on tarkoitus maksaa joulukuussa 2024. Vuodelta 2024 maksettavasta tärkkelysperunapalkkiosta ja erikoiskasvipalkkiosta on tarkoitus maksaa ensimmäisessä maksuerässä noin 95 prosenttia.

Tuotantosidonnaisen tulotuen palkkiokohtaisia enimmäismääriä ja palkkioiden yksikkökohtaisia määriä voidaan muuttaa vielä palkkioiden toisen maksuerän yhteydessä, jos se on tarpeen EU-määrärahojen tarkemman ja tarkoituksenmukaisen kohdentamisen takia.

2. Asetuksen valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä yhteistyössä Ruokaviraston kanssa.

Asetusehdotuksesta on pyydetty lausunto valtiovarainministeriöltä, ympäristöministeriöltä, Ahvenanmaan maakunnan hallitukselta, Ruokavirastolta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:ltä, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf:ltä, ProAgria Keskusten Liitolta, Svenska lantbrukssällskapens förbund rf:ltä, Evijärven Peruna Oy:ltä, Finnamyyl Oy:ltä, Lapuan Peruna Oy:ltä, Elintarviketeollisuusliitto ry:ltä, Maidonjalostajien ja meijeritukku kauppiaiden liitto ry:ltä, Kauppapuutarhaliitto ry:ltä, Pihvikarjaliitto ry:ltä, Suomen Lammasyhdistys ry:ltä, Suomen Vuohiyhdistys ry:ltä, Suomen Teurastamoyrittäjät ry:ltä, Lihakeskusliitto ry:ltä ja Sucros Oy:ltä.

3. Pykäläkohtaiset perustelut

27 §

Asetuksen 27 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että tärkkelysperunapalkkion tukitasoja ensimmäisessä maksuerässä tarkennettaisiin. Valtioneuvoston asetuksella (1273/2023) säädetty tukitasot olivat arvioita, joita nyt ehdotetaan vielä tarkennettavaksi vuoden 2024 tukihaun ja valvonnan lopullisten tulosten perusteella ennen tärkkelysperunapalkkion ensimmäisen erän maksamista. Tarkennuksessa otettaisiin huomioon se pinta-ala, josta palkkiota on vuonna 2024 haettu, mahdolliset valvonnasta aiheutuneet muutokset kyseiseen pinta-alaan ja muut valvonnan seuraamukset. Vuodelta 2024 maksettavan tärkkelysperunapalkkion ensimmäinen maksuerä on tarkoitus maksaa joulukuussa 2024.

Koska hyväksyttävien tukihakemusten perusteella tärkkelysperunapalkkion määrä valtioneuvoston asetuksen (1273/2023) tukitasoilla alittaisi tärkkelysperunapalkkioon käytettävissä olevan 3,7 miljoonan euron enimmäismäärän, palkkiota ehdotetaan korotettavaksi. Tärkkelysperunapalkkiota korotettaisiin 80 eurolla hehtaarilta tukialueella AB ja C. Tärkkelysperunapalkkiota ehdotetaan maksettavaksi 650 euroa hehtaarilta.

29 §

Asetuksen 29 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että erikoiskasvipalkkion tukitasoja ensimmäisessä maksuerässä tarkennettaisiin. Valtioneuvoston asetuksella (1273/2023) säädetty tukitasot olivat arvioita, joita nyt ehdotetaan vielä tarkennettavaksi vuoden 2024 tukihaun ja valvonnan lopullisten tulosten perusteella ennen erikoiskasvipalkkion ensimmäisen erän maksamista. Tarkennuksessa otettaisiin huomioon se pinta-ala, josta palkkiota on vuonna 2024 haettu, mahdolliset valvonnasta aiheutuneet muutokset kyseiseen pinta-alaan ja muut valvonnan seuraamukset. Vuodelta 2024 maksettavan erikoiskasvipalkkion ensimmäinen maksuerä on tarkoitus maksaa joulukuussa 2024.

Koska hyväksyttävien tukihakemusten perusteella erikoiskasvipalkkion määrä valtioneuvoston asetuksen (1273/2023) tukitasoilla ylittäisi palkkioon käytettävissä olevan 13,2 miljoonan euron enimmäismäärän, palkkiota ehdotetaan alennettavaksi. Erikoiskasvipalkkiota alennettaisiin 5 eurolla hehtaarilta tukialueella AB ja C. Erikoiskasvipalkkiota ehdotetaan maksettavaksi tukialueilla AB ja C 115 euroa hehtaarilta. Avomaanvihanneksista maksettaisiin erikoiskasvipalkkiota tukialueella AB enintään 115 euroa hehtaarilta.

4. Taloudelliset vaikutukset

Tuotantosidonnainen tulotuki on kokonaan Euroopan unionin rahoittamaa tukea. Tärkkelysperunapalkkio ja erikoiskasvipalkkio maksetaan vuoden 2024 valtion talousarvion momentilta 30.20.41 (EU-tulotuki ja EU-markkinatuki). Vuoden 2024 valtion talousarvion kyseisen momentin määräraha on 522,400 miljoonaa euroa. Momentin määrärahasta käytetään vuoden 2024 tärkkelysperunapalkkiota varten enintään noin 2,99 miljoonaa euroa ja vuoden 2024 erikoiskasvipalkkiota varten enintään noin 12,52 miljoonaa euroa eli yhteensä noin 15,51 miljoonaa. Vastaavat Euroopan unionilta saatavat tulot tuloutetaan momentille 12.30.01 (EU:n maataloustukirahastosta saatavat tulot).

Koska hyväksyttävien tukihakemusten perusteella tärkkelysperunapalkkion määrä valtioneuvoston asetuksen (1273/2023) tukitasoilla alittaisi palkkioon käytettävissä olevan 3,7 miljoonan euron enimmäismäärän, palkkiota ehdotetaan korotettavaksi. Palkkiota korottamalla pyritään mahdollistamaan se, että palkkioon käytettävissä oleva osuus valtion talousarvion momentin 30.20.41 määrärahasta tulee käytetyksi enimmäismäärän mukaisesti. Jos tärkkelysperunapalkkiota ei korotettaisi, palkkioon käytettävissä olevasta määrärahasta jäisi käyttämättä noin 942 000 euroa.

Koska hyväksyttävien tukihakemusten perusteella erikoiskasvipalkkion määrä valtioneuvoston asetuksen (1273/2023) tukitasoilla ylittäisi erikoiskasvipalkkioon käytettävissä olevan 13,2 miljoonan euron enimmäismäärän, erikoiskasvipalkkiota ehdotetaan alennettavaksi. Jos palkkiota ei alennettaisi, palkkioon käytettävissä oleva määräraha ylittyisi noin 548 000 eurolla.

	Nykyinen palkkio euroa/ha	Ehdotettu palkkio euroa/ha	Muutos euroa/ha	Muutos prosenttia	Toimenpiteen enimmäismäärä milj. euroa	Enimmäismäärä ylittyisi tai alittuisi (-) ellei muutettaisi
Tärkkelysperunapalkkio	570	650	80	14 %	3,7	942 340
Erikoiskasvipalkkio	120	115	-5	-4 %	13,2	-548 212

Ehdotetut palkkioiden tasot vastaisivat vuodelta 2023 ensimmäisessä maksuerässä maksettujen palkkioiden tasoja.

6. Lausuntopalaute

Asetusehdotuksesta annettiin 7 lausuntoa. Lausuntoaikaa oli vain kolme viikkoa, jotta palkkioiden maksu voidaan toteuttaa suunnitellussa aikataulussa.

Lausunnon antoivat valtiovarainministeriö, ympäristöministeriö, Ruokavirasto, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC r.f, Lapuan Peruna Oy, Finnanyl Oy ja Elintarviketeollisuusliitto ry. Elintarviketeollisuusliitto ry:n lausunnossa todettiin, että kyseessä olevilla tuilla on tärkeä merkitys elintarviketeollisuudelle raaka-ainesaannin turvaamisessa. ETL:lla ei ollut huomautettavaa itse asetuksesta. Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:n, Lapuan Peruna Oy:n ja Finnanyl Oy:n lausunnossa painotettiin tärkkelysperunapalkkion korotuksen merkitystä ja palkkion jatkumisen tärkeyttä. Asetusehdotusta ei muutettu tältä osin, koska tärkkelysperunapalkkion ehdotettu yksikkötaso 650 euroa hehtaarilta on jo CAP –suunnitelman mukainen maksimituki, jota ei ole mahdollista ylittää. Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:n lausunnossa todettiin myös, että tulevaisuudessa yksikkötukirajoituksesta pitäisi päästä eroon, jotta se ei estäisi kokonaismäärärahan käyttöä. Asetusehdotusta ei muutettu tältä osin, mutta yksikkötukirajoituksia voidaan tarkastella vuosittaisessa CAP-suunnitelman muutosprosessissa, jos perusteltu tarve sitä edellyttää. Ensisijaisesti tukitason vaihtelu rajoittuu CAP-suunnitelmassa määriteltyjen ala- ja ylärajojen väliin.

Valtiovarainministeriöllä, ympäristöministeriöllä, Ruokavirastolla ja Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC r.f:llä ei ollut lausuttavaa asetusehdotuksesta.

7. Laintarkastus

Asetusehdotusta ei ole tarkastettu oikeusministeriön laintarkastuksessa asian vähäisen yleisen merkityksen vuoksi.

8. Voimaantulo

Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 3.12.2024.

Esitys: Esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen vuodelta 2024 maksettavasta tuotantosidonnaisesta tulotuesta annetun valtioneuvoston asetuksen 27 ja 29 §:n muuttamisesta.